

Tallinna "Kalevi" orienteerumissektsiooni
 presiidiumi koosoleku
 protokoll nr. 2

11. detsember 1963

Algus kell 17.00 Lõpp kell 19.00

Kohal olid: Merilaht, Dorbek, Kerem T., Lahtmets, Kerem Ü.,
 Tätte.

Päevakord:

Tööplaani läbiarutamine.

1. Talvised valikorient. võistlused.

Kaardid. Mustamäealuse kaart muretseda.

Otsustati teha tähised.

2. Suvised võistlused!

Otsustati teha tehnikumide suvised suundorienteerumise võistlused samuti 24. mail koos asutuste võistlustega, kuna 24. mailt lükati edasi EPT karikas noortele, kust oleksid tehnikumid osa võtnud. Lubada osa võtta võistlejaid ka teistest spordiühingutest individuaalselt.

Lahtmetsa ettepanek iga nädala neljapäeval korraldada orient. võistlused, kusjuures (ilmselt on lause lõpetamata).

7. maist - 1. oktoobr. kell 17.30. Võistlust juhivad (rajad) eelmise neljapäeva 3 paremat meest ja 3 paremat naist.

Individuaalne võistlus. 3 paremat naist ja meest autasustatakse diplomitega.

~~Massiivse-küsimus? Kuidas-eel-juhul-masse-välja-seeb?~~
 (laused maha tõmmatud originaalil).

Algajatele ja noortele pidada eriarvestust, et masse kaasa tuua. Rada teha algajaile. Osavõtt kõigile.

Rändauhinnad välja anda.

Koopiad tehtud käsikirjalisest originaalist
 4.04.1984.a. R. Lahtmetsa poolt.

Kinnitan

VSÜ "Kalev" Tallinna Linna-
nõukogu esimees /Ü.Pärn/VSÜ "Kalev" Tallinna orienteerumisneljapäevade
j u h e n d1. Tarkus

Propageerida orienteerumissporti kehakultuurikollektiivides, õpetada orienteerumist algajale,

2. Aeg ja koht

Neljapäeva õhtuti kell 18.00 Tallinna lähedal maal, kuhu pääseb kergesti ja odavalt. Esimene võistlus toimub 13. mail Kloostrimetsas, motoklubi juures, järgmine 20. mail Mustamäe sausaabaasi juurest. Järgnevate orienteerumisneljapäevade kohad teatatakse täiendavalt.

3. Võistluste süsteem

Võistlused toimuvad ükskõik millises orienteerumisliigis. Soovitatav on kasutada ka vähemlevinenud orienteerumisalasid /joonorienteerumine, tüüpa kaardi võistlus, võistlus lisäülesannetega jne./, Raja valmistavad ette eelmiste võistluste võitjad.

4. Osavõtjad

Orienteerumisrada peab olema arvestatud algajatele. Kõrgema järguga /I ja II/ võistlejatele rada valmistatakse vastavalt võimetele. Osa võivad võtta kõik "Kalevi" kehakultuurikollektiivide liikmed ja külalisvõistlejad teistest kollektiividest.

5. Autasustamine

VSÜ "Kalev" Tallinna Nõukogu diplomiga autasustatakse parimat tüdrukut ja poissi /kuuni 18-aastased/, meest ja naist ning veterane /üle 30.a. naised ja üle 35.a. mehed/.

VSÜ "Kalev" Tallinna orienteerumissektsioon

VSÜ "Kalev" Tallinna Linna nõukogu

Koopia tehtud kirjaviisi muutmata 04.04.84. fotostorikoopiast.
Ilmselt 1965. aasta jaanend!

Orienteerumise algaastad "Kehakultuuris"1960 ... juuni 1965.

R. Lahtmets

- A, Raik, A. Raukas, Iga algus on raske. 1960, 5, 142 ... 143.
Esimestest EM märkesuusatamises Elvas, 150 osav.
- A, Kaskneem, T. Masso, Eesti NSV - Leningrad orienteerumises.
1960, 15, 473 ... 474.
- A, Kaskneem, Järgunõuded orienteerumisspordis. 1960, 16, 505.
- T. Masso, Karikas läks Riiga. 1962, 15, 468 ... 469.
VI Balti matsist Kačergines. Orienteerumises kehakultuuri-
kollektiividele ETP karikavõit.
- R. Lahtmets, Iga neljas on matkaja. 1962, 12, 362 ... 363.
"Eesti Tööstusprojekti" matkasektsioonist. "Üheks suuremaks
võiduks tuleb lugeda kehakultuurimetoodiku Tõnu Laja too-
nist matkaradadele. Lühikeses ajaga tutvus ta orienteerumis-
spordiga ja ... asus koos peageoloog Ago Viloga organiseeri-
ma süstemaatilist treeningut. Tõsist erialast treeningut
orienteerujatele: iga neljapäev kaardi ja kompassiga metsas.
"Kõigile asjahuvilistele", 1+1. Noorte karikavõistlused.
- R. Lahtmets, Üheksa minutiga kilomeeter. 1962, 18, 554 ... 555.
Tallinna meister Toomas Kerem pani juba tudengipäevil Ekska-
vatoritehases töötades seal orienteerumisele jalad alla.
Laatre sovhoos tuli Baltimaade kollektiivide võistlustel TPI
ja VEF-i järgi kolmandaks.
- A. Kivistik, Aastaringi võrra toekamaks, 1962, 24, 749 ... 750.
- A. Reinsalu, Homsed orientiirid. 1963, 2, 72 ... 73.
Järgunõuded koostas Endel Nõgioja, esimesed võistlusmäärused
(1960) Endel Isopi käsikirja alusel.
- A. Kivistik, Kunagi pole hilja. 1963, 8, 237 ... 238.
Ootame, et iga orienteeruja tooks 1963. a. rajale vähemalt
ühe uustulnuka.
- A. Kaskneem, R. Lahtmets, A. Raukas. Otsides uusi orientiire.
1963, 23, 712 ... 714.
TRÜ MV 560 tartlast tööpäeva pärastlõunal.
TET karikavõistlused kehakultuurilaste päeva tähistamiseks.
- R. Lahtmets, Aasta märke orienteerumisrajalt. 1964, 22, 697 ...
698.
Neljapäevad. Orienteerumisolümpia.

A. Kivistik. Rajame orienteerumispolügoone, 1965, 11, 332.
 Üks esimesi Viljandi lähistel 62/63 28 KP: Jaan Viigand ja
 Endel Pöder, Hiljem Kontla-Järvel ja Käärikul. Põhjaliku-
 mal polügoonist "Kääriku 64".

NB! Lühireferents ei pruugi kajastada põhisisu (aasta-
 kekkuvõtte korrald.). See on ajendatud neljapäevakute
 nende teasta ajaloo uurimise seisukohast.

RAHVAORIENTEERUMINE TARTUS

V. Viirsalu

Rahvaorienteerumisvõistlustest on tuntumad orienteerumis-
 neljapäevakud. Tallinnlaste eskujul alustati Tartus 1966. aastal
 "töörahva neljapäevakute" korraldamist, kuid need jäid laie-
 mat kolapinda leidmata üliõpilasorienteerujate treeningvõist-
 lusteks.

Olukord muutus 70-ndatel aastatel, 1971. aasta kevadel
 kavandas Tartu orienteerumisaktiiv linna III spordimängudeks
 orienteerumispropaganda topelnädala, kujundati lustaka jä-
 nespoisiga embleem, juurde leiti sobiv tekst "Metsajooks on
 terviseks". Kokku peeti maikuus 8 jooksu, stardikordi kogu-
 nes 911. Orienteerumisjooksu vastu oli tekkinud üldsuse hu-
 vi ja 1972. aasta kevadest alustati Tartu Turismiklubi egi-
 di all regulaarsete nädalasiseste võistluste korraldamist,
 1973. aastast on šefiks "Kalavi" Tartu Territoriaalnoukogu.
 1972. aastal võisteldi kolmapäeva, 1973. aastast neljapäeva
 õhtuti. Neljapäevakute maine kujundas osaluslik reklaam aja-
 kirjanduses, mürilehed ja teatmik igal aastal uue embleemiga,
 eridiplomid ja auhinnad, eritransport võistluspaika ja tagasi,
 korrektne korraldus ja täpne sinnipidamine ajakavast. Orien-
 teerumisneljapäevakud olid uutised, sobisid nii aeg (tööpäeva-
 õhtul), koht (linna lähedal) kui ka kohalesõidu võimalus
 (rongi või eribussiga), peibus metsamiljöö ja orienteerumi-
 se emotsionaalsus. Organisaatorid püüdsid orienteerumist teha
 kõigile jõukohaseks, olenevalt soost, vanusest ja ettevalmis-
 tusest pakuti igale inimesele sobiva pikkusega ja raskusega
 rada - seetõttu kasvas järgu- ja vanuseklasside arv 6-lt
 27-le.

Rahvaorienteerumise haripunkt saabus 70-ndate aastete keskel, sest selleks ajaks polnud teistel spordialadel veel rahvaspordi traditsioone kujundatud, nõudmine rahvaspordi järele aga oli juba olemas. Tartus loodi Nõukogude Liidus ainulaadne rahvaorienteerumissüsteem, mis koosnes järgmistest komponentidest:

- * "Orienteeruja ABC" ja teised trükised alaga tutvumiseks;
- * linnalähimaastike kaardistamine ja värvikaartide trükkimine;
- * püüsiiradade väljaheitamine algõpetuseks, harjutamiseks ja treeningvõistlusteks (praeguseni kasutusel Emajõe-äärne, Elva, Kääriku, Madsa-Annimatsi, Otepää-Pühajärve ja Tehvandi-Munamäe);
- * trimmi- ja lotoorienteerumine püüsiiradadel;
- * neljapäevakud deviisi all "Metsajooks on terviseks" (1977. alates kõik värvikaartidel);
- * auhinna jt. rahvavõistlused paljude järgu- ja vanuseklassidega;
- * mitmepäevajooksud (suurim oli viiepäevajooks 1979. aastal 2520 osavõtjaga);
- * orienteerumisklubid (esimene "Ilves" 1978. a.).

Rahvaorienteerumissüsteemi loomiseks rakendasid palju energiat Milvi ja Arne Kivistik ning Arvo Kivikas.

Neljapäevakute kõrgpunkt Tartus oli 1976. aastal, kui orienteerumas käis 2057 inimest (neist üks kord 1173, kaks korda ja enam 884) ja stardikordi kogunes 6167, ühel neljapäevakul startis keskmiselt 385 huvilist. Edaspidi vähenes juhuorienteerujate osakaal, kuid vähenes ka reklaam ja langenud neljapäevakute populaarsus, 1981. aastal oli ainult 3414 stardikorda. Viimastel aastatel on neljapäevakuliste arv jälle tõusnud ning stabiliseerunud - 1984. aastal käis metsas 1061 inimest (neist üks kord 336, kaks korda ja enam 725) ja stardikordi kogunes 5092, ühel neljapäevakul startis keskmiselt 300 huvilist. Umbkaudsete arvatuste kohaselt läheb üks neljapäevaku stardikord korraldajatele maksma 1,5-2 rubla.

Orienteerumisel neljapäevakute maastikud on püütud valida raudteede lähedale või tellitud eribussid. Kõige rohkem on kasutatud Aardla-Reola metsanssiivi - kokku 20 korral.

Orienteerumisel neljapäevakute peamiseks eestvedajaks on

aastate vältel olnud Milvi ja Arne Kivistiku kõrval Uno Valgerist, Hugo Raitar, Arnold Oja, Tõnu Pani.

"Metsajooks on terviseks" 1971 - 1984 arvudes:

	1971	1972	1976	1981	1984	Kokku 1971-1984
Stardikordi	911	2502	6167	3414	5092	60683
Starte	8	14	16	16	17	216
Klasse	6	19	24	24	27	
Keskmine startijate arv	114	179	385	213	300	281

Kõige rohkem oli startijaid 1978. aasta septembris Rähnil - 1007 orienteerujat.

ORIENTEERUMISNELJAPÄEVAD TALLINNAS

Virve Poom

Tallinna orienteerumiseljapäevad said alguse 1964.a. 1985.a. toimub see üritus seega juba 22. aastat järjest. Milliseks on siiski kujunenud need nädalasisesed orienteerumisohtud?

Seitsmendat aastat algab hooaeg metsapäevaga. Istutatakse metsa või tehakse korrastustööd Tallinna Rohelise Vööndi Metsamajandi piirkonnas.

Võistlusõhtuid on hooaja jooksul 20 - mai algusest septembri lõpuni ilma vaheegadeta. See on meie arvates eeliseks, et just igal neljapäeval on võimalik orienteeruma minna, uurimata kalendrit, kas seekord jooks toimub või mitte. Osavõtjate arv kõigub 500...1200 (vt. graafikut). Erinevaid osavõtjaid on viimastel aastatel üle 2500.

Reklaami osas ilmub üks reklaamiafišs kalenderplaaniga 500 eksemplaris ning teatmik, mis on kättesaadav võistluspäeval. Pidevad käijad saavad teavet teisipäevasest ja kolmapäevasest "Õhtulehest". Info järgmise neljapäevaku kohta pannakse üles ka eelmistele võistlustele.

Võistlusklasside arv on tänaseks kasvanud 30-ni. Need on: MN10, 13, 15, 17, 21E, 21A, 21B, 21C, M35A, M35B, N35, MN40, 45, 50, M55, M60, MV, NV, P. Perekonnaklass on küllalt populaarne. Vabaklassis toimub valikorienteerumine, kus aega arvestamata hinnatakse läbitud KP-de arvu. Selles klassis võib rajale minna mitmekesi koos ja seal võib toimuda ka algajate õpetamine. Vabaklassi arvatakse ka põhiraadadel katkestanud.

Maastikud, kaardid. Aegade jooksul on Tallinna orienteerumiseljapäevadel olnud kasutusel ligi 90 erinevat maastikku. Ühel aastal kasutatakse 20, järgmisel aastal vahetatakse umbes pooled välja. Uue värvikaardiga korraldatakse neljapäevi tavaliselt kahel järjestikulisel aastal, harva kolmel. Siis jääb see maastik 3-4 aastaks puhkama. Linnasisesed Pirit ja Harku maastikud on käigus pea igal aastal, tavaliselt avaneljapäevana. 1984.a. toimus 20-st neljapäevast 19 värvikaartidel. Uusi kaarte oli 11,

nendest 9 tehtud spetsiaalselt neljapäevakute tarvis.

Transpordiprobleemi on viimastel aastatel püütud lahendada Tallinna Autobussipargi ekspressliiniga linnast võistluspaika ja tagasi. Meie hinnangute järgi saabub ligi kaks kolmandikku orienteerujatest siiski kohale era- või muude sõidukitega. 1984.a. Praktika neljapäeval loendati ligi 250 sõidukit.

Korraldamine. Põhiline tänu neljapäevade õnnestumisele kuulub asutustele-ettevõtetele, kes on konkreetse võistluse läbiviijad. Peale kohtunike (10...20) on vaja veel veoautot inventari veoks, bussi kohtunike transpordiks, tellida autopood, tsisternauto veega ja organiseerida lasteaed. Lasteaed ilmus esmakordselt Eesti orienteerumisvõistlustele 1979.a. Silver Sõga juhitud EKE EMV neljapäevakul.

Tulemuste arvestamine, protokollide koostamine ja kompleksarvestus toimub elektronarvutil. See on võimalik ainult tänu terveks hooajaks kinnistatud rinnanumbrile, mille alusel toimub arvutis tulemuste töötlus. Esialgsete tulemuste arvutamine Finiisis toimub iseteeninduse korras, nagu palju muudki, mis on vajalik neljapäevaku kiireks sujumiseks.

Autasustamine toimub traditsiooniliselt hooaja pidulikul lõpetamisel. Viimastel aastatel on sellel osalenud üle 500 neljapäevakulise. Auhinnad on reeglina vastava aasta embleemiga ja valmistatud eritellimusel. Medaliga autasustatakse kompleksarvestuse kolme paremat igas võistlusklassis. Medalid saavad ka need, kes on startinud kõigil 20 neljapäevakul. 1984.a. oli neid 110. 150-200 meest läheb loosimisele. Peetakse meeles ka peakohtunikke ja rajameistreid.

Finantseerimine. 72% eelarve kulude katteks laekub stardimak-
sudest, 20% Tallinna Kehakultuuri- ja Spordikomiteelt ja 8% EVO "Kalevi" Tallinna Linnanõukogult. Lisaks asutuste-ettevõtete kulutused konkreetse neljapäevaku läbiviimisel. Kulude jaotumine 1984.a.: 25% võistluskaartide valmistamine, 22% võistluspaikade ettevalmistamine ja inventar, 20% auhinnad, 10% trükised, märgid, kleebised, 8% rajameistrite tasu, 8% kohtunike toiduraha, 7% protokollide koostamine.

Organisatsioonist. Kaesoleval ajal teetavad Tallinna o-neljapäevi organisatsiooniliselt Tallinna Spordikomitee, Tallinna "Kalevi" ja RSK "Orion". Praktilist tööd juhib ja teeb 12-liikmeline organiseerimiskomisjon.

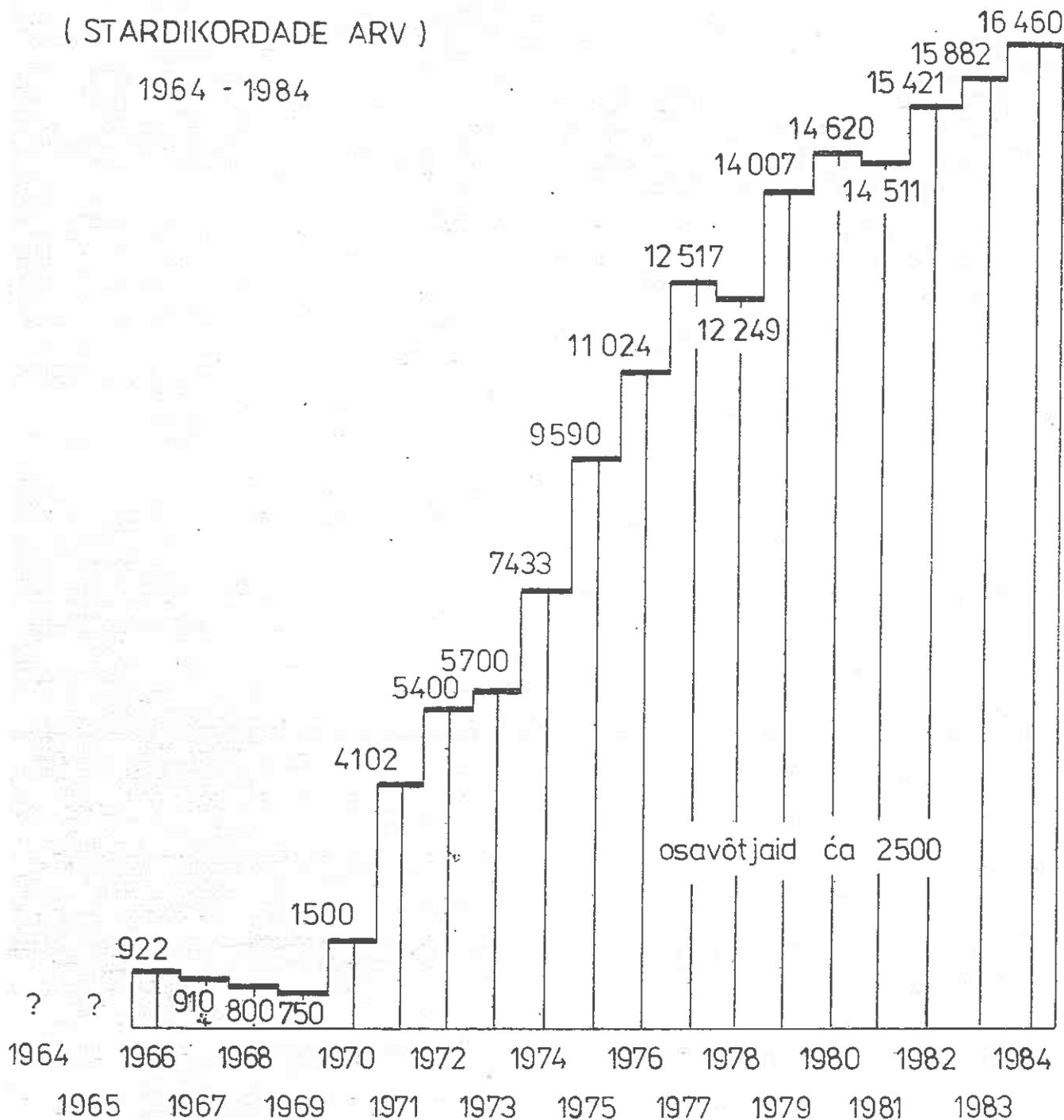
TALLINNA

ORIENTEERUMISNELJAPÄEVADEST

OSAVÕTJATE ARVU KASV 20 AASTA JOOKSUL

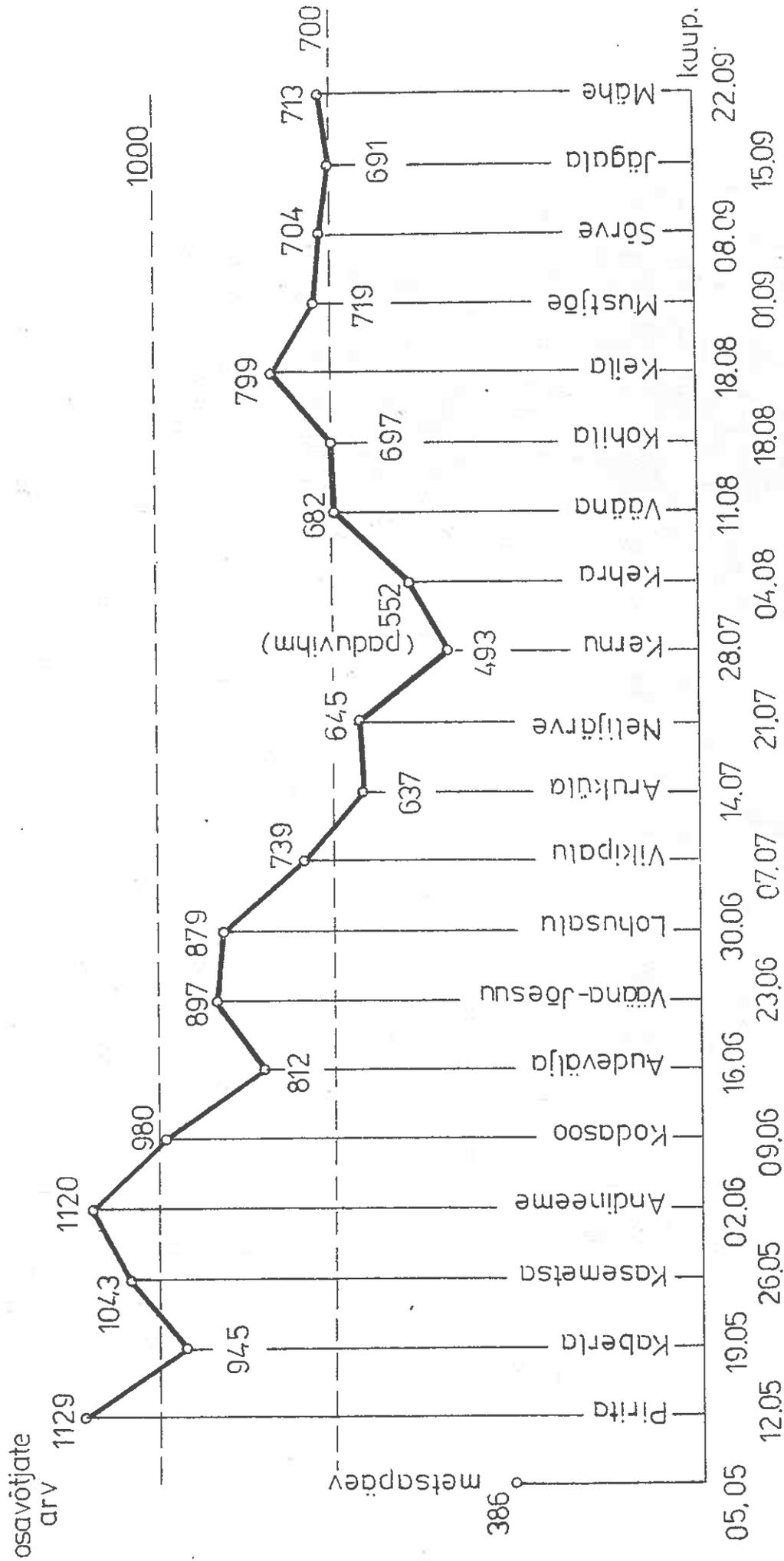
(STARDIKORDADE ARV)

1964 - 1984



1983

FINIŠEERIJATE ARV KOKKU 15882
 KESKMINE FINIŠEERIJATE ARV 794



MÄRKUS: startijaide oli 8-10% rohkem

MITMEPÄEVAJOOKSUD EESTIS

V. Viirsalu

Mitmepäevajooksude all mõeldakse tavaliselt kolme- ja enam päevaseid koondarvestusega võistlusi Orienteerumis-mitmepäevajooksude idee pakkusid välja tartlased Ilmar Kask ja Olavi Kärner. Esimene individuaal-võistkondlik mitmepäevajooks Nõukogude Liidas toimus 23.-28.oktoobril 1967.a. Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäeva tähistamiseks. Startis 64 osavõtjat, viie päevaga jõudti Valgast üle Lüllemäe Käärikule. Võitsid Olavi Kärner ja Eesti I meeskond.

Teine mitmepäevajooks peeti Kääriku värvikaardil 24.-26.oktoobril 1969.a. Järgmiseks aastaks kavandasiid Baltikumi orienteerumise aktivistid omapärase võistlussarja, nn. Balti turnee. Kahapäevaste vahedega peeti Leedus, Lätis, Eestis ja Leningradi oblastis kolme-päevajooksud. Eestis võisteldi Liival 8.-10.augustil 1970. Aastail 1971-1977 korraldati veel 6 mitmepäevajooksu.

24.-28. juulil 1979 Sulaojal peetud mitmepäevajooks "Tartu 70" oli pühendatud Eesti Orienteerumisföderatsioonile XX aastapäevale, mis senini Eesti spordiajaloos suurimaks ürituseks ühel spordialal, kus viie päevaga kogunes 31-s võistlusklassis umbes 12 tuhat startikorda. Milvi ja Arne Kivistiku ole see korraldada seitsmas mitmepäevajooks.

Alljärgnevas tabelis (Arne Kivistiku andmed + Mosina mitmepäevajooks) on toodud Eestis korraldatud individuaalsete orienteerumis-mitmepäevajooksude lühikokkuvõte (aasta, koht, päevade, klasside ja osavõtjate arv):

1967	Valga-Kääriku	5	1	54
1969	Kääriku	3	6	130
1970	Liiva	3	6	319
1971	Kääriku	3	6	251
1972	Samblapõllu	5	1	54
1975	Mosina	3	21	97
1975	Kääriku	5	12	735
1976	Neeruti	3	11	985
1977	Kääriku	3	9	413
1979	Sulaoja	5	31	2520

Samal 1979. aastal pandi alus Tartu orienteerumisklubi "Ivos" teate-mitmepäevajooksule nn. "Ilvesteatele". Sellel neli päeva kestval võistlusel startivate kolmeliikmeliste võistkondade ja osavõtjate arv on Arvo Kivikase andmetel kasvanud alljärgnevalt (aasta, koht, meeskondade, naiskondade ja osavõtjate arv):

1979	Parajärve	167	120	893
1980	Koobassaare	149	102	765
1981	Laanemetsa	229	166	1195
1982	Holstre	349	229	1763
1983	Tabina	418	260	2034
1984	Obinitsa	389	243	1939

1985. aastast muudetakse "Ilvesteade" kolmepäevajooksuks, võistkondades jooksevad neli võistlejat.

Nõukogude Liidu teistes keskustes alustati mitmepäevajooksude korraldamist meie eeskujul: Leningradis - 1968.a. kevadel; Ukrainas - 1968.a. sügisel; Sverdlovskis - 1969.a. (võitja Ira Saar) jne. Maailma tuntum mitmepäevajooks on Rootsi "O-Ringen" oma peaaegu tuhandelise osavõtjate arvuga sajas võistluskeskuses ja mitmetuhandelise korraldajate hulgaga (alates 1965. aastast).

Mitmepäevajooksude populaarsus kasvab üle kogu maailma. Mis on selle põhjuseks? Millised iseärasused ja eelised on mitmepäevastel võistlustel võrreldes ühe- või kahepäevastega? Põhilisteks eelisteks loetakse alljärgnevaid:

- mitmepäevasel spordivõistlusel on tunduvalt suurem vastukaupa kui mitmel ühepäevasel;
- kohale tullakse kogu perega puhkuse ajal mitmeks päevaks, pärast hommikust orienteerumisjooksu jääb pärastlõunal aega mõtlemiseks ja analüüsiks;
- lühikese ajaga koguneb palju orienteerumisstarte, mis võimaldab tippvõistlejatel vormi lihvida, noorematel aga kogemusi omandada;
- enamus orienteerujaid startib jõukohasel rajal ning katkestajaid on üksikuid;
- mitmepäevane laagriala kaunis looduses ühesuguse elustiiliga inimeste keskel annab positiivseid emotsioone ja soodustab paljude uute ideede levikut ja kontaktide teket eri maade orienteerujate vahel.

Mida ma leiän orienteerumises?

U. Margna

Kui tagasivaate korras heita pilk neile 10-12 aastale, mil mul on olnud kokkupuuteid orienteerumisega, siis esimesena peatub mõte jällegi sellel, mida varem korduvalt juba olen välja öelnud: on tõesti tuliselt kahju, et ma enda jaoks selle kõitva huviala avastasin alles küpses eas, mil "kuldne aeg" hakkas juba selja taha jääma. Mitte et ma varasema alustamisega ehk oleksin võinud hellitada lootusi kõrgematele sportlikele saavutustele. Tühja nendest! Minu eelduste ja elukutse juures edu ka siis vaevalt oluliselt suurem oleks olnud. Peamist näen hoopis selles, et orienteerumisradadel enda võimetele vastav pingutamine on mulle alati andnud mingi emotsionaalse laengu ja pakkunud kõige ehtsamat inimlikku rahuldust, mida isegi saavutused armastatud töös vaid harva suudavad esile kutsuda. Tõtt öelda on orienteerumisele pühendatud tunnid mul juba tükk aega olnud peaaegu et ainsateks hetkedeks igapäevases rutiinses elus, kus olen end saanud tunda täiesti vabana ja sõltumatusena. Vabana kõigest: konventsionaalsusest, förmalismist, ettekirjutustest, lugematutest kohustustest. muredest selle pärast, mis tegemata ja mis tulla võib, ja tõsi mis tõsi - vaba ka oma mõtetest, mis vaimse töö tegijale tihtipeale isegi öösel rahu ei taha anda. Orienteerumisele pühendatud aeg - see on olnud minu enda aeg, siin ei ole teistel midagi olnud korraldada!

Üldiselt ma ei usu, et orienteerumise külgetõmbejõud peamiselt loodusest tuleneb, kuigi seda ei saa alahinnata. Viivad ju orienteerumisrajad paljudesse kaunitesse kodumaa paikadesse, mille olemasolust sul varem vähematki aimu ei olnud. Pea iga maastik serveerib mõne üllatuse oma lokaalse iluga, tihti tuleb ette toredaid metsakohtumisi! Ei ole kahtlust: niisugused vahestud kontaktid loodusega tõstavad toonust ja värskendavad vaimu. Aga nad võivad isegi su ellusuhtumist avaramaks teha. Endagi juures märkan, nagu oleksin sagedase silmitsiseisemise tõttu loodusega mingil määral "puhtamaks" läinud.

Ent orienteerumine poleks pooltki seda, millena ma teda hindame, kui ta ei sisaldaks endas võistluspinget ja kogu määga oleks vaid meelelahutuslik KP-de otsing maastikul. Kauni looduse ja tervistava õhu plussid ei maksaks sel juhul enam kuigi

paljukest. Igatahes mina ei näeks selles asjas siis enam kui-
gi suurt mõtet, tavaline seenelkäimine annaks mitu silma ette.

Seetõttu pean orienteerumise peamiseks võluks hoopis as-
jaolu, et temas on äärmiselt õrnestunult ühendatud kaks ini-
mesele väga olulist momenti: loomingulise ja sportliku enese-
teostamise võimalused, mis seejuures on kättesaadavad crandi-
tult kõigile nende soost, east ja "seisundist" olenemata. Si-
tuatsioon looduses on sellele üksnes kuldseks rahmiks, mis
nende võimaluste realiseerimise meeldivaks ja lausa naudita-
vaks teeb.

Kaldun arvama, et just eneseteostamise vajadus ongi see,
mille järele inimesed siin ülipraktilises tsiviliseeritud ma-
ailmas kõige rohkem januhevad. Pole mõtet eriti ilustada: ega
me ikka suurt rohkemat midagi ei ole, kui üks robot-sipelgate
pesakond, väikesed mutrikesed suures masinavärgis, kus võima-
lusi individuaalsete taotluste elluviimiseks on häbematult vä-
he ja peaaegu kõik on enamasti sunnitud tegutsema etteantud
skeemide järgi. Barjäärid on siin ülikõrged ja vähe on neid,
kes suudavad oma salajaste pürgimustega kuhugi välja jõuda.

Orienteerumine pakub suurepäraseid võimalusi seda pettu-
mustvalmistavat tühimikku millegi käegakatsutavaga täita. Siin
on igal mehel võimalik kindlalt "oma trumpi" mängida, endale
jõukohaseid eesmärke seada ning oma võimeid ja taotlusi teis-
te omasuguste jõu ja ideedega parajalt võrrelda. Võin oma ko-
gemuste najal öelda, et niisugune täielik isiklik vabadus ees-
märkide püstitamiseks ja ka nende realiseerimiseks annab orien-
teerumisele niivõrd suure stimuleeriva jõu, et sa isegi täiesti
mahasurutuna suudad end jälle uuesti leida ja inimesena tunda.
Julgen koguni väita, et moraalne rahuldus, mida orienteerumine
igale kaasalööjale temale sobival tasemel suudab pakkuda, on
sedavõrd tõhus, et see paljudel ehk peaaegu täielikult kompen-
seerib eneseteostuse puudujääke muudes eluvaldkondades või vä-
hemalt aitab oluliselt leevendada siin pidevalt närivat "näli-
javalu".

Kui jätta suurte tippude ründajad kõrvale, siis kõigele
lisaks tuleb tõsine rahuldus reaorienteerujale kätte ka ilma
suurema lihasuretamiseta ja teda ei tõrju eemale vanusetsensu-
se kalk müür. Idee järgi võiksid ju muudki spordialad taolist
piksevarda funktsiooni kõigi jaoks täita, kuid tegelikkus on

siin minu arvates tõsiselt väärustunud ega jäta selleks kuigi suuri võimalusi. Praeguse aja sport on ikkagi peamiselt vähesete väljavalitute mäng unelmpiiride läheduses, milleni masside pürgimised ei saa iialgi küündida.

Orienteerumisradadele on tee seevastu avatud kõigile. Siin saab igamees olla võitleja, muutumata seejuures kirkede objektiks laiale publikule. Reaorienteerujat ei koorma pealesunnitud kohustus üritada võimatut ega pretendeeri ta ka ise erilistele loorberitele. Kõik, mida ta vajab, on tegutsemine omaenese nootide järgi kui niisugune! Aga talle on seejuures oluline, et ta oma võitlust ei võitleks üksinda, vaid et tema kõrval metsas teeksid samasugust ühemehetööd veel paljud teised mõttekaaslased.

Ja võib liialdamata lugeda orienteerumise üheks kõige suuremaks plussiks asjaolu, et selline nähtamatute kaasvõitlejate saatjaskond on tõepoolest igal metsaskäijal olemas, olgu ta siis algaja või kogunud orienteeruja, tulevikulootustega noor või juba väsima hakkav veteran. Võib-olla just see ehk ongi see kõige peamine, mis orienteerumisele tema õige väärtuse annab. Suure pere olemasolu, igal mängutasandil tekkiv sõbralikult konkureeriv kollektiiv, mille ühistegevus on hädavajalik, et selle üksikliikmete jõupingutus leiaks oma mõtestatuse, ja kus teisalt ka iga üksiku panus ^{on} oluliseks killuks, ilma milleta mosaiik ei saaks olla täiuslik.

Seepärast pole midagi imastada. Orienteerumisrajad kutsuvad ja sa leiad vastupandamatult, et pead ikka ja jälle keerma puna-valge tähise järgi maanteelt kõrvale, sinna, kus plats on valmis seatud ja kuhu paljud su sõbradki tõttavad. Juba paistavad lipud, märgid tuttavaid nägusid. Rõõmuga tunned, et seest läheb nagu iseenesest kergemaks, pinged vajuvad eemale. Kõik on korras! Ma jõudsin kohale! Ma tahan ja saan end täna jälle uuesti proovile panna!

Mis meelel, see koolel ehk
millest me oleme kirjutanud.

M. Kivistik

Mõnel määral oli sellest ju ennegi kuulnud, kuid 1959. aastast peale võib juba päris tihti lehest lugeda, et mujal maailmas (eelkõige põhjamaades) on olemas niisugune spordiala - orienteerumine ja et meilgi on kompassi mõnikord maastiku-

mängudes ja matkajate kokkutulekutel proovitud. 1961.a. kirjutas I.Kesk (üks tolle aja aktiivsemaid ja suleosavamaid mehi orienteerumise propageerimisel) "Edasis" juba, et orienteerumine on Eestis kujunenud massiliseks ja iseseisvaks spordialaks ning, et oleme Nõukogude Liidu ulatuses sellel alal esirinnas. 60-te aastate esimese poole selleteemalisi kirjutisi lugedes tõrkab silma pakatav romantiline entusiasm. Küll sumatakse seal poris võidu pötradega, küll turnitakse mööda kände ja puid nii öösel kui päeval. Mida rohkem, seda uhkem. Teistest (NSV Liidu ulatuses) oleme ikka üle.

Siis ilmub kompassi kõrval veel teinegi erialane termin - kaart. Ei. Enne seda siiski termin "rada" ja siis alles kaart kui raja tegemise eeldus. Ja ongi romantika läbi. Juba kaotame lätlastele. Siis läheb Leningradi koondis üllatavalt tugevaks. Ning järsku on konkurente igal pool. Tõsisemalt hakatakse häirekella lööma 1965.a. Aktiivsed orienteerujad ja sulesaadjad M.Aruja ja A.Kivistik peavad täiustamist vajava treeningusteheni kõrval kurja juureks halba kaarti. Kaardi täpsustamise vajadus on 60-te aastate teise poole põhiteema. Kuni plahvatusliku 1969. aastani, mil kaartide korrigeerimine orienteerujate nõuetele vastvalt muutub valdavaks. Nüüd lisandub uus probleem: k a r t i seda teha. Ilmub hulgaliselt meetoodilisi kirjutisi (peamiselt T.Raidi ja A.Kivistiku sulest). Näpunäited jätkuvad tänapäevani, aga jääb murti siis. Orienteerumisvõistluste olulisim komponent - kaart - on saanud olulisuse. Vähe sellest. Kaart on muutunud väga pretensioonikaks: ta peab olema täpsuse kõrval veel loetavalt joonistatud, sobivas formaadis, mitmevärviline, hästi kujundatud jne.jne. Kui 1961-62.a. oli veel võimalik kirjutada, et orienteerumine on üks odavamaid spordialasid, kus võistluste korraldamine ei nõua erilisi kulutusi, siis nüüd hakatakse rääkima kaardi ettevalmistamisele kuluvatest töötundidest. Ja puha kolmekohaliste arvudega.

70-te aastate alguses ilmub uus teema: orienteerumine kui rahvasport. Rahvasport üldse läheb päevakorda kõikides instantsides. Orienteerumine on kohe varmas oma teeneid pakuma, praeguseks täiskuulsuse saavutanud orienteerumisneljapäevakud saavad mineku just siis. Et nimetamisväärsset konkurentsi teiste spordialade pealt ei olnud, tekib mulje, et orienteerumine on alusobiv (või vähemalt üks sobivamaid)

tõrghva liikumisvõrguse likvideerimiseks.

70-te aastate keskpaigaks olene vist juba liiga populaarsed, sest jääne silma spordiajakirjanikele. Neile ei meeldi meie nimi. Orienteerumisest saab ühe suletõmbega "suunistus". Kuna keelepraktika seda ei kinnitanud, vaibub tuhin pikka-aegselt.

Aga ka tõeline populaarsus ei jää tulemata. Kümme aastat tagasi oldi rõõmsad, kui võistlustel oli 100 osavõtjat. 1976. aastal loeme, et ühel Tartu neljapäevakul käis 1085 inimest. (Proeguseks on see number Tallinnas muutunud tavapäraseks). Kvantiteedi nii suur kasv peab esile kutsuma muudatuid ka kvaliteedis: järgmine teema on võistluste korraldamine.

1964.a. peab Anto Raukas (sel ajal EOF presiidiumi esimees) organisatsiooniliste probleemidega ühiskondlikus korras toimetulemist täiesti loomulikuks. 1972.a. nendivad mitu autorit, et rahvaorienteerumine on ulatuselt ületanud ühiskondliku aktiivi võimalused ja vaja on rakendada palgalisi sporditöötajaid asja organiseerimisel. Orienteerumist kui rahvasporti ei panda enam üheski sõnavõtus ühte patte võistlusspordiga. Umbes samal ajal hakatakse võistlustulemusi kajastavates nupukestes nimetama rajameistri kõrval ka korraldajaid (ning ühtlasi pretensioone neile). Niisiis: osavõtja ja kaardi kõrvale on ilmunud kolmas - korraldaja. Teda peetakse koguni ala populaarsuse aluseks (T.Raid, 1976; V.Kivi, 1977). Tema jaoks hakkavad ilmuma juhendmaterjalid. Tõsi, esimene korraldusteamaline artikkel ilmus M.Aruja sulest kümme aastat varem. See jäi aga hiiudjaks hääleks. Hulgaliselt hakkab korralduse kohta materjale ilmuma 1976-77. Võrdluseks: Moskvast ilmus esimene korraldusteamaline raamat 1970.a. Võrdluseks veel: I.Kask kirjutab 60-te a.a keskel, et moskvalased tõlgivad iga rida eestikeelsetest orienteerumismaterjalidest, et õppida.

28. apr. 1979.a. pärast pikki kõhklusid ja ühest alluvusest teise kõikumisi loodi lõpuks üleliidulise Spordikomitee juurde Orienteerumise Föderatsioon. 1981.a. toimuvad esimesed ametlikud Nõukogude Liidu meistrivõistlused. Olene saanud suureks spordiks ja nüüd on põhjust rääkida parematest meie hulgas kui tõeliselt suurtest sportlastest. Ilmuvad tervet lehelülge hõlmavad ühe-mehe-artiklid (T.-M. Pärnikust, N.Järveojast, L.Haldnast). Kirjutama hakkavad kutselised ajakirjanikud. On ka põhjust - kake! esimesel MSV Liidu meistrivõistlu-

sel olime küllalt edukad.

Hoogu saab ka rahvaspordi-pool. 1981.a. NLKP KK ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu septembrikuu määrus kehakultuuri massilisuse arendamise kohta tõmbab tähelepanu taas neljapäevakutele. "Spordilehe" rahvaspordi-teemalistest fotodest on väga suur osa pühendatud orienteerumisele.

80-tel aastatel ilmub ka uus teema: klubid. Mis nad on, kes nad on, mida nad teevad. Ja moodi läheb ajalugu: maavõistluste, linnavõistluste, suuremate kollektiivide oma. Eks uue epohhi algus kutsu filosofoerima.

Orienteerumisklubi "Ilves" ja "Ilvesteade".

A. Kivikas

Tartu orienteerumisklubi "Ilves", esimene taoline NSV Liidus, asutati 3. oktoobril 1978.a. Klubi abil lootsime ühendada erinevates kehakultuurikollektiivides tegutsevate orienteerumishuviliste jõud, et meie orienteerumisspordi arendamiseks midagi ära teha.

Kõige suurema osa OK "Ilves" liikmeskonnast on moodustanud TRÜ õppejõud ja üliõpilased. Oluline on olnud Tartu Ehitusmaterjalide Tehase, TA Astrofüüsika ja Atmosfäärifüüsika Instituudi ning Tartu KEK-i töötajate osakaal. Klubi tegevust on suuresti toetanud Tartu Ehitusmaterjalide Tehas ja Tartu KEK. Eriti tuleb ära märkida EVO "Kalev" Vabariikliku Nõukogu toetust.

OK "Ilves" on püüdnud arendada aastaringset tegevust. Regulaarselt toimuvad ühistreeningud, Klubi liikmed osalevad aktiivselt mitmesuguse tasemega võistlustel, kus on saavutatud ka häid tulemusi. Meistrimedaleid on tulnud nii Tartu, Eesti NSV kui ka NSV Liidu meistrivõistlustelt. Minigite konkreetsete tipptulemuste saavutamine pole OK "Ilves" tegevuses olnud eraldi eesmärgiks, küll aga on püütud võimalust mööda aidata klubi liikmetel oma spordimeisterlikkust arendada ja varustust muretseda. Silmapaistev sportlik tulemus on igale spordialale kõige paremaks reklaamiks ja selleks omalt poolt kaasaaitamist ei tohiks silmist lasta ükski spordiga tegelev organisatsioon. Seepärast püüab OK "Ilves" jõudumööda toetada iga tõsist tippupürgijat.

Võib olla oleks OK "Ilves" orienteerujate sportlikud

saavutused kõrgemad, eriti just kohaliku tähtsusega võistlustel, kui nii palju energiat ei tuleks kulutada võistluste korraldamisele. 1980.a. viis meie klubi võistlusi läbi 22 päeval, 1983.a. oli vastav arv juba 40. Valmisolek isiklike sportlike tulemuste ohverdamiseks aja arengu huvides, kui see osutub vajalikuks, on klubisse kuulumisel seatud põhitingimuseks ja suures osas seletõttu on OK "Ilves" reed viisid täienema. Praegu on klubis aktiivseid osalejaid kuuekümmet ümber (pluss noorliikmeid). Loodetavasti õnnestub tulevikus tööd selliselt korraldada, et vähemasti Eesti NSV koondise tasemel võistlejate tulemused ei kannataks orienteerumisspordi organisatsioonilise küljega tegelemise tõttu.

Palju oleme vaeva näinud orienteerumiskaartide tegemisel. Siin on klubi ühiskondliku töö maht kasvanud praeguseks nii suureks, et minu arvates peaks sama tulemuse saavutamiseks rakendama aastaringselt aja koosseisulist töötajat.

Meie esindusürituseks on "Ilvesteade". Õigupoolest sundis nimetatud võistluse korraldamise idee tagant ka klubi loomist. Allakirjutanu arvates vajab meie orienteerumine massilise osavõtuga suurvõistlust, et:

- 1) innustada reaorienterujaid treenima;
- 2) teha spordialale reklaami;
- 3) aidata finantseerida sportkaartide valmistamist ning rajameistrite kaadri väljaõpet;
- 4) kaasata orienteerumise võistluste korraldamises uusi inimesi.

Maailmas väljakujunenud praktika näitab, et selline võistlus peab olema mitmepäevane. Oletatava osavõtjate kontingendi huvide uurimine näeb, et põhiorhk võistlusteks ettevalmistamisel tuleb arvestada kaardistamistöödele. Muud organisatsioonilised momentid on selle seltskonna jaoks vähem tähtsad. Kuna kaardistajad id enamasti alles algajad, ei olnud kõrgema kvaliteedi sautamiseks muud teha kui töödele rohkem aega kulutada. Praegi kulub meil välitöödel igale kaardi ruutkilomeetrile hõõr vähem kui sada töötundi.

Lihtsad arvutused näitavad, et ainult Eesti NSV-st pärit orienteerujatele soovitud korralduse tasemega võistluse tegemine on finantsküljelt raske. Näiteks esimesel teateorienteerumise mitmepäevajooksul Eesti orienteerujatelt laekunud stridmaksust oleks vähenenud kaardistajate sõidurahaks,

kaartide trükkimiseks ja kontrollpunktivarustuse muretseniseks. Otseselt võistluste läbiviimiseks poleks üldse vahendeid jäänud. Üksl sünnifond oli kaks korda suurem kui ülalmainitud summa.

Vajadus orienteerada külaliste osavõtule toetas veelkordselt mitmepäevajooksu ideed. Teiste vabariikide sportlastel, kui nad ei kuulu koondisse, on reeglina võimalik vaid kord aastas ette võtta pikemaid võistlussõite ning ühe-kahepäevastele võistlustele ei hakka nad seda võimalust raiskama.

Teoorienteerumise mitmepäevajooksuna esines maailma orienteerumisspordis meie võistluse ajal esmakordselt. Eeskätt on siin loodetud tuua võistlustesse rohkem emotsionaalsust ja pakkuda senisest enam ka pealvaatajatele. Samuti on tähtsad kaalutlused seoses võistlejatele ohutuse tagamisega. Massilise osavõtuga individuaalsetel võistlustel on kohtunikekogu väga raske täpselt kindlaks teha, kas kõik võistlejad on õnnelikult metsast tagasi. Usaldusväärsete andmete saamine võtab reeglina üsna palju aega. Teatavõistlustel on väistkonnakaaslastel selles osas tõhusalt abis.

Järeleguseks on "Elvestoode" korralduse osas suuresti klubi raamidest väljja kasvanud ja nii, nagu loodetud, saanud meie orienteerumise ühiseks asjaks. Edaspidi peame jätkuvalt hoolt kandma, et nende võistluste korraldus püsis tasemel. Siis võime loota, et meil ka külalisvõistlejatest puudus ei tule. Otse väljja öeldes: Eesti orienteerumine vajab NSV Liidu orienteerujatelt laekuvat stardimaksu, et lõpptulemusena onendada vajalikul tasemel kaarte oma ürituste korraldamiseks. Ilma kaartideta seda spordiala ei ole ja selliselt on meil reaalne võimalus olukorda parandada, et suuremate orienteerumiskeskustega samnu pidada. Väga tähtis on ka, et ise külalisi vastu võttes avame endale tee vastukülaskäikudeks, mis meie spordiala spetsiifikat arvestades on äärmiselt vajalik.

Lõpetuseks tahaksin märkida, et grupi entusiastide poolt on suur töö käima pandud. Paraku on alustajad juba ilmutanud üksteise ajarel väsimuse tunnuseid. Mis edasi saab, sõltub sellest, kuidas suudame leida uusi aktiviste, kes üritust jätkaksid.

RAHVASPOORDIKLUBI "ORION"

H. Arro

Rahvaspordiklubi "Orion" loodi Tallinna ja Harju orienteerumisaktivistide initsiatiivil, kuna 1970-ndate aastate lõpul järsult suurenenud osavõtjate arv mitmesugustel orienteerumisvõistlustel nõudis võistluste, eeskätt just rahvavõistluste korraldamisega seotud küsimuste lahendamiseks mingit kindlamat organisatsioonilist alust. Klubi asutamiskoosolek toimus 28. märtsil 1979.a. Ametlikult avati klubi Tallinna Mererajooni Kehakultuuri- ja Spordikomitee esimehe käskkirjaga nr. 2 17. aprillil 1979.a. Klubi loodi huvialaklubina orienteerumisspordi viljelemiseks ning ta baasettevõtteks määrati Tallinna Olümpia-purjespordikeskus.

Ehkki baasettevõttega viimase ebasobiva asukoha tõttu šeflusvahetuse ei tekkinud ning klubil tuli algusest peale kõik esilekerkivad organisatsioonilised ning majanduslikud küsimused iseseisvalt lahendada, on klubi tegevus aastate jooksul tunduvalt laienenud. Käesoleval ajal on klubil üle 250 liikme ning ta tegevust juhib 11-liikmeline juhatus, mille esimeheks on H. Arro (kuni 1979.a. lõpuni U. Margna).

Oma tegevuses on klubi lähtunud eelkõige rahvaspordi arendamisest. Et klubil ei ole kuni käesoleva ajani õnnestunud oma le ruume hankida, siis on klubiline töövorm (huvialaõhtute korraldamine, õppe-treeninggruppide organiseerimine jne.) paratamatult jäänud tahaplaanile ning põhiliseks klubi poolt läbiviidud üritusteks on olnud mitmesuguste rahvavõistluste korraldamine orienteerumises. Eelkõige tuleks siin märkida klubi 5. etapilist seeriavõistlust (toimub alates 1980.a.), millest näiteks 1984.a. võttis osa üle 700 inimese kogu vabariigist, kokku rohkem kui 2000 stardikorraga. Klubi on osalenud ka Tallinna orienteerumiseljapäevakutel ning "Suvejooksu" korraldamisel (Tallinna orienteerumiseljapäevakute organiseerimistöö lasub suures osas klubi neljapäevakute sektsioonil, mida juhatab V. Poom). Lisaks kõigele muule on klubist kujunenud ka omamoodi tehniline baas, mille abi mitmesuguste võistluste (sealhulgas ka vabariiklike) läbiviimisel on küllaltki sageli kasutatud.

Kõige selle tulemusena on RSK "Orion" tegevus kujunenud võrdlemisi laiahaardeliseks ning leidnud tunnustust kogu vabariigi orienteerujate hulgas.

ORIENTEERUMISKLUBI "KAPE" TÖÖSUUNDADEST

A. Kivistik

Klubi asutati 5. mail 1981.a. TRÜ suusaspordi kateedri juurde (202400 Tartu, Kingissepa t. 19). Praegu on klubis 51 täiskasvanut ja 11 noorliiget. Juhatus: esimees Arne Kivistik, aseesimees Kalle Remm, sekretär Tõnu Pani, laekur Epp Kroon, liige Tiit Tali.

Klubi moodustati esialgu kaardimeistriteist ja kõrgema kategooriaga kohtunikest, et hõlbustada kaardi koostamise ja võistluste korraldamise org-majanduslikke aspekte. Enamik klubi liikmeid on tartlased, teistest linnadest ja rajoonidest on 10 liiget.

Praegused tegevussuunad:

1. Spordikaartide tegemine eelkõige Tartu ja TRÜ tarbeks.
2. Ürituste juhendamine või korraldamine: a) Tartu neljapäevakud, b) TRÜ võistlused, c) võimaluste piires juhutellimuste täitmine.
3. Püsiradade ehitamine ja nende kaartide levitamine Tartu, Elva ja Otepää ümbruses.
4. Klubi liikmete sportlik toetamine varustuse, stardimaksude ja komandeeringutega.
5. Metoodiliste ja korraldustrükiste väljaandmine.

Klubi tegevust iseloomustab tabel.

	1981.a.	1982.a.	1983.a.	1984.a.
Kaardid ja kaardivariandid	1	9	21	11
Võistlused	-	14	19	21
Püsirajad	-	-	3	2

Klubi tähtsamad ülesanded:

- 1982 - NSVL veteranide ja TRÜ-350 võistlused;
 1983 - BAM-il 7 võistlust ja 4 kaarti, 5 päeva Eesti NSV MV
 1984 - NSVL MV-te ja 2 kaardi tegemise abistamine, 2 päeva Eesti NSV MV, BAM-il 5 võistlust ja 4 kaarti, esimene pikamaa-orienteerumine "Orientuur".

"TA O-KLUBI"

(Teaduste Akadeemia Orienteerumisklubi)

K. Vaikjärv

Loodud 7. detsembril 1982.a. Liikmeid loomisel 13, 1. jaanuaril 1985.a. 14, Juhatuses 7 liiget. Klubi on peamiselt kohaliku tähtsusega ja hõlmab TA Tallinna asutuste kehakultuurikollektiivi liikmete paremiku orienteerumisega ja suusatamisega tegelejaist.

Meie eesmärgiks on põhiliselt orienteerumistegevuse, aga ka suusatamise arendamine TA asutustes. Võimaluse piires tehnikahuvi rahuldamiseks ning mugavuse huvides kasutame arvutustehnikat võistluste tehnilisel teenindamisel (läbiviimisel). Oma tegevuses otsime soodsaid võimalusi (transport, stardimaksud) sportliku iseloomuga üritustel osalemiseks, mis peaks tagama ka klubi liikmete spordimaisterlikkuse tõusu.

Ühistööna on valminud 4 värvikaarti. Tähtsaks oleme pidanud orienteerumise propageerimist eri vanuse ja ettevalmistusega spordimeelsete inimeste hulgas. Selleks kutsusime ellu ülevabariigilise perekondade teateorienteerumisvõistluse, orienteerumise rahvamaratoni ning selgitame parimad TA asutused teateorienteerumises. Nõu ja jõuga abistame ka teisi asutusi ja süsteeme võistluste läbiviimisel. On meeldiv osaleda hästi korraldatud võistlustel, hästi õnnestunud üritus pakub igale korraldajale suurt rahuõlust.